

SLÄKTDATA

Medlemstidning för föreningen Släktdata

Nr 4 - 2006

Höstmötet

C.A. Rönqvists bageri

Amerikafararna

FOLKE FILBYTER
Fanns han?
Vem var han?

ORDFÖRANDE HAR ORDET!

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR

Jag och föreningen Släktdata vill härmed önska alla våra medlemmar en riktig god jul och ett gott nytt forskarår. Hoppas att ni vill fortsätta att vara med oss även nästa år. (Vi bifogar ett inbetalningskort för 2007 där du, om du vill, kan kryssa för tidningen digitalt.)

Detta året har varit spännande på många sätt; vi har utökat med många nya medlemmar och erhållit många register och fler är på väg. Tack alla ni som lämnar register till oss, det är så spännande och vi lovar att ta väl hand om dem !

Vi hade några härliga dagar i den Kungliga Huvudstaden med många intressanta möten av både nya och gamla medlemmar. Strax efter, blev det en helg på Läckö slott med en underbart härlig miljö och spännande historia. Sedan har det rullat på med bland annat en lördag i Borås (som är släktforskardagarna i miniatyr), i Älvängen och i Halmstad, mycket tack vare DIS Väst.

En nyhet för oss i år är att vi har haft en del uppdrag som föreläsare, detta har varit väldigt givande och lärorikt för föreningen. Slutligen har vi varit på jubileum, hos två lite äldre föreningar i vår närhet, en 25-åring och en 60-åring. Mycket trevligt !

Jag ser med glädje fram emot ytterligare ett spännande år med Er.

Inger Drott

Med vänlig hälsning
Inger Drott
Ordförande i föreningen Släktdata

Tidningen i online-version

Detta nummer av Tidningen tillhandahåller vi också i en nätversion för dem som så önskar. Detta nummer finns tillgängligt på följande adress:

Nr 2006/4: http://www.slaktdata.org/tidningen_arkiv/6925h46/

Ovanstående adress har distribuerats via epost till de prenumeranterna som har anmält att de enbart vill ha den elektroniska versionen.

Sökes:

Fler register och registrerare.

Har Du register hemma som Du tycker skulle passa in i Slaktdatas register? Det kan gälla avskrivna uppgifter ur födelse-, vigsel-, eller dödböcker. Vi tar tacksamt emot dem i så fall.

Vi behöver också några personer som på rent ideell basis kan hjälpa oss att registrera (mata in) uppgifter i Slaktdatas register.

Underlaget utgörs för det mesta av handskrivet material. Vad som krävs är en hyfsat modern dator och lite kunskaper om hur man arbetar i Excel.

Är Du intresserad? Hör av Dig till:

Lennart (medlem@slaktdata.org) eller
Mårten (register@slaktdata.org) eller
se sid. 3 i tidningen.

Artikelbrist - igen!

Återigen tvingas redaktionen konstatera att det kommer in för lite artiklar. Förra gången detta påpekades gavs ett omedelbart positivt gensvar, vilket verkligen uppskattades. Vi hoppas att detta upprepas denna gång. Det är inte roligt att vara tvungen att dra ned på sidantalet och "låna" material från andra tidningar vill vi helst bara göra i nödfall.

Kommande helger är ett ypperligt tillfälle att vara lite kreativ. Hjälpa till att göra tidningen intressantare!

SLÄKTDATA

är en ideell förening för släkt- och datorintresserade.

Föreningen bildades 1989.

Föreningen verkar för att sprida information om såväl släktforskning som datorteknik för densamma.

Föreningen verkar också för att framställa dataregister till låg kostnad över födda, vigda och döda.

Föreningen upptar medlemmar från hela Sverige och övriga nordiska länder.

Styrelsemedlemmarna finns upptagna på denna sida.

Medlemsavgiften är 125 kr per år och inkluderar TIDNINGEN SLÄKTDATA.

Prenumerationsavgiften för TIDNINGEN SLÄKTDATA är 125 kr per år. Medlemsavgiften/prenumerationsavgiften betalas till föreningens **postgiro 410 40 40 – 3**

Föreningens adress är:

Föreningen SLÄKTDATA
c/o Lennart Larsson
Mossaletsvägen 61
429 34 Kullavik
medlem@slaktdata.org

Föreningens hemsida:
<http://www.slaktdata.org>

TIDNINGEN SLÄKTDATA utkommer med fyra nummer per år. Bidrag i form av artiklar, notiser och tips är välkomna. De skickas till Redaktionen, som förbehåller sig rätten att ändra i insänt material. Privata annonser och upplysningar tas in gratis i mån av plats.

Nästa manusstopp:
19 februari 2007

Framsidan:

Släktdatas Höstmöte - foto Per Liljeström
Rönqvists bageri av Olle Berglund *Genom vänligt tillmötesgående från Gerd Rölander och Föreningen Gamla Majgrabbar*
Folke Filbyter - Staty av Carl Milles på Stora Torget i Linköping
Johan Printz, även kallad Storbuken, möter indianer och nybyggare på skeppet Famas däck. (Publiceras med tillstånd av Tre Böcker och konstnären Lars Gillis)

Styrelse för SLÄKTDATA 2006-2007

Ordförande **Inger Drott**
ordf@slaktdata.org
Mejerigatan 12
412 76 GÖTEBORG
031-7034198

Kassör **Lennart Larsson**
medlem@slaktdata.org
Mossaletsvägen 61
429 34 Kullavik
031-93 33 70

Ledamot **Öystein Andersen**
ansvarig för medlemsregistret
webred@slaktdata.org
Flöjtgatan 11
421 39 V. Frölunda
031-89 94 92

Suppleant **Bibi Karlson Arvhede**
jocin@comhem.se
Cederflychtsg. 3 läg. 436
422 54 Hisings Backa
031-56 27 92

Vice ordf. **Elsa Sjödahl**
elsa.sjodahl@comhem.se
Västra Stillestorpsgatan 25
417 13 Göteborg
031-22 98 12

Suppleant **Bengt Pettersson**
b.pson@tele2.se
Tornväktaregatan 8 C
415 07 Göteborg
031-26 44 30

Sekreterare **Björn Jönsson**
sekr@slaktdata.org
Sanne-Heden 15
450 54 HEDEKAS
0524 - 304 35

Redaktion för TIDNINGEN SLÄKTDATA

Johnny Kjellberg
tidningen@slaktdata.org
Ålängsvägen 4
793 70 Tällberg
0247-79 81 98 (dag), 0247-503 40

Lars Hellgren
lars.f.hellgren@globalnet.net
Sparvvägen 7
434 96 Kungsbacka
0300-213 33

Artiklar för publicering skall skickas till Johnny Kjellberg.

Webbmaster

Mats-Olof Sander
webmaster@slaktdata.org
Rörviksgatan 17
421 65 V Frölunda
031-68 56 26

Ansvarig Släktdatas register

Mårten Sjöbris
register@slaktdata.org
Guldringen 42
426 52 Västra Frölunda
031-29 06 40

INNEHÅLL:

Ordförande har ordet	2
Föreningsinformation	3
Föreningens höstmöte	4
Föreningens verksamhetsberättelse	5
C.A. Rönqvists bageri	6
Amerikafararna - bokanmälan	8
Finns verkligen halvkusiner?	10
Halländska källor på CD	11
Folke Filbyter - Hopsamlaren	12
Var Folke IV Filbyter identisk med Foke Jarl "Grossus"?	13
Nya register i SLÄKTDATAs arkiv	15
Kalendarium	16

Föreningen Släktdata Höstmöte 2006

Föreningen Släktdatas ordinarie höstmöte tillika årsmöte hölls, som de senaste åren, på Emigranternas Hus i Göteborg. Ca trettio av föreningens medlemmar hade sökt sig hit lördagen den 14 oktober för att utröna vad som varit och vad som är på gång i föreningen.

Eftersom vår nyttillträdde ordförande Inger Drott p.g.a. sjukdom inte kunde närvara, hade f.ordförande Christer Engstrand vidtalats att öppna mötet. Han blev dessutom vald att leda årsmötet.

Årsmötesförhandlingar

Av årsmötesförhandlingarna kan nämnas att föreningen får annonsintäkter från Google, men att dessa endast är en bråkdel av medlemsavgifterna. Budgeterat är 8.000 respektive

Kassören Lennart Larsson och ekonomin

Nils Marelius informerade om att EU nu tagit beslut om att alla medlemsländer skall förrätta en folkräkning år 2010 eller senast 2011.

Program

Föreningen hade inbjudit arkivarie Bo Björkström att berätta om verksamhe-

Bo Björkström informerar om GLA

ten vid Göteborgs Landsarkiv, vilket han gjorde till de närvarandes fulla belåtenhet. Vi fick dessutom möjlighet att ställa frågor inom programpunktens ram.

Text och bild: PLm

Bibbi Larsson Arvhede avtackar Erik Levander och Christer Engstrand

110.000.

Dessutom fick styrelsen tilltal för att inte ha den ekonomiska verksamhetsberättelsen utskriven och tillgänglig.

Släktforskar dagarna 2005 i - Göteborg **Porten mot Väster** - gav ett stort överskott till de tre arrangörsföreningarna **GRS**, **Dis Väst** och **Släktdata**. Var och en fick 26.941 kronor.

Styrelsen meddelade att Tidningen Släktdata i pappersformat är dyr att producera och distribuera. Samman-

lagt kostar tidningen drygt 50.000, varför styrelsen gärna ser att fler anmäler att de vill ha nättidningen istället.

Verksamhetsberättelsen (se vidstående sida) godkändes av mötet.

Bland övriga ärenden som diskuterades kan nämnas, att föreningen skyndsammast bör se till att alla protokoll - både styrelsemötesprotokoll och föreningsmötesprotokoll - bindes in och överlämnas till föreningsarkivet.

Föreningen Släktdata Verksamhetsberättelse 2005-2006

Verksamhetsårets viktigaste händelse för föreningen Släktdata var Släktforskar dagarna i Göteborg. I början av 2003 tog Släktdata initiativ till att under augusti 2005 i Göteborg arrangera de årliga Släktforskar dagarna "Porten mot väster". Ansökan behandlades i förbundets styrelse i augusti 2003. Föreningen Släktdata tillsammans med GRS, Göteborgs Regionens Släktforskare, och DIS-Väst planerade och genomförde arrangemanget och föreningarna har haft en gemensam ledningsgrupp för att genomföra projektet. Ett flertal möten har genomförts under planeringstiden och från Släktdata har Christer Engstrand och Charlotte Börjesson ingått i ledningsgruppen, Mats-Olof Sander har ansvarat för datatekniken.

Släktforskar dagarna i Göteborg 26-28 augusti blev en stor framgång och lockade drygt 7 000 personer. Arrangemanget fungerade mycket bra och besökarna uttalade idel lovord. Intresset för Släktdatas monter var stort och de medlemmar, som arbetade i montern, hade mycket att göra. Ett stort antal medlemmar i Släktdata ställde välvilligt upp på frivillig basis för att hjälpa till att genomföra arrangemanget. Under Släktforskar dagarna fick Släktdata över 100 nya medlemmar.

Ett så stort arrangemang som Släktforskar dagarna har helt naturligt tagit mycket tid och kraft från det ordinarie föreningsarbetet under förberedelse tiden. Samtidigt har föreningen Släktdata fått en positiv exponering, som en av de arrangerande föreningarna.

Även ekonomiskt blev Släktforskar dagarna i Göteborg en stor framgång: överskottet blev 80.823:-, som fördelades under verksamhetsåret med lika delar på de tre arrangerande föreningarna. Släktdatas revisorer har, tillsammans med de båda andra föreningarnas revisorer, granskat och godkänt bokslutet för Släktforskar dagarna 2005.

Styrelsen beslutade att även delta i Släktforskar dagarna 2006, som arrangerades i Stockholm. Till 2006 års arrangemang beslutade styrelsen även att producera en ny CD med Släktdatas uppdaterade databas. Den nya versionen av CD:n var klar sommaren 2006 och dist-

ribueras till samtliga föreningens medlemmar med nr 3 av föreningens tidning.

Föreningen Släktdata har under verksamhetsåret haft två medlemsmöten, ett höstmöte i oktober 2005 och ett vårmöte i mars 2006, båda på Emigranternas hus i Göteborg.

Lördagen den 28 januari 2006 genomfördes ett "öppet hus" för allmänheten i biblioteket på Frölunda Kulturhus. Arrangörer var föreningen Släktdata och Frölunda Kulturhus. Aktiviteterna under dagen riktade sig till allmänheten och i första hand personer, som var intresserade av att börja släktforska.

Registerarbetet har fortsatt och nya register inlevereras fortlöpande till föreningens databas. Totalt fanns vid verksamhetsårets slut över 1,6 miljoner personposter i 715 register. Styrelsens mål är att utöka databasen med fler register, dels genom att stimulera registreringsarbetet och dels genom samarbete med andra föreningar, som har register. Till ny registeransvarig inom Släktdata utsågs under verksamhetsåret Märten Sjöbris.

Ett registersamarbete mellan Släktdata och DIS utvecklades så att det är tekniskt blev möjligt att med Disbyt även söka i Släktdatas register. Genom denna tekniska koppling gavs släktforskare möjlighet att söka de båda föreningarnas samlade register. Resultatet har för föreningen Släktdata blivit en ökad exponering av verksamheten mot nya släktforskare, som tidigare inte känt till vår förening.

Föreningen Släktdatas hemsida är fortsatt mycket välbesökt. Släktforskar dagarnas hemsida, som användes för bokning och information, har Släktdata ansvarat för både till innehåll och teknik. Besöksstrafiken till denna hemsida har varit mycket omfattande under våren-sommaren 2005.

Under verksamhetsåret har Släktdatas hemsida omarbetats och förbättrats. Webbmaster för Släktdatas och Släktforskar dagarnas hemsida är Mats-Olof Sander, ansvarig för innehållet på dessa hemsidor har varit Charlotte Börjesson.

Tidningen Släktdata har under året

utkommit med 4 nummer. Redaktionen under verksamhetsåret har varit Johnny Kjellberg i Tällberg, Dalarna (tidningsmakare) och Lars Hellgren.

I mars 2006 var det premiär för "nättidningen" och redan från start valde ca 10% av Släktdatas medlemmar nättidningen. De medlemmar, som valt nättidningen, får tidningen direkt via Internet (med samma innehåll, men med bilder i färg).

I föreningen fanns vid utgången av verksamhetsåret ca 760 betalande medlemmar, en ökning under verksamhetsåret med 160 medlemmar (+ 27%). De senaste 4 åren har därmed 310 nya medlemmar tillkommit (2002: 450 medlemmar), ökningen är 69%.

Föreningens ekonomi har under verksamhetsåret gett resultatet + 21.528:- i resultatet ingår Släktdatas del av överskottet från Släktforskar dagarna i Göteborg. Under verksamhetsåret har en dataprojektor inköpts till en kostnad på ca 13.000:-

Styrelsen för Släktdata har under året haft fyra protokollförda möten. För första gången hade styrelsen våren 2005 beslutat utse tre hedersledamöter för deras stora insatser under en följd av år för föreningen Släktdata: Erik Levander, Allan Palmgren och Martin Pehrson. Dessa hedersledamöter hedrades i samband med Släktforskar dagarna i Göteborg. Föreningen nominerade även Martin Pehrson till Victor Örnbergs hederspris, som utdelades högtidligt av förbundet under Släktforskar dagarna.

Vid verksamhetsårets slut avgick Christer Engstrand som ordförande i föreningen och Inger Drott valdes på vårmötet till ny ordförande.

Styrelsen har under verksamhetsåret 2005-2006 haft följande sammansättning:

Ordförande	Christer Engstrand
Kassör	Lennart Larsson
Ledamot	Björn Jönsson
Ledamot	Inger Drott
Ledamot	Charlotte Börjesson
Suppleant	Bibi Karlsson
	Arvhede
Suppleant	Håkan Hansson

C.A. Rönqvists bageri

Av Gerd Rölander

Genom vänligt tillmötesgående från författaren och Föreningen Gamla Majgrabbar har vi fått lov att publicera vidstående artikel som publicerats i den föreningens julnummer 2006 som tillika är jubileumsnummer.

En del av mina rötter i Majorna finns på Klippan, där min mormor Elin växte upp.

1880, den 2 november, gifte sig i Uddevalla kyrka den nittonåriga Hulda Charlotta Nordström med Carl August Rönqvist, som var 26 år.

Bruden var klädd i svart brudklänning, med en vit kant längst ner vid fällan och längs kanten på den veckade manscheten. Hon hade vit slöja och en krona av myrten, där slöjan var indragen och utpöst, så att det såg ut på renässansens ärmor, där avvikande tyg tittade fram ut slitsar i tyget. Dessutom hade hon små blommor inflätade i håret. I halsgropen hade hon en brosch och på bröstet ett blomsterarrangemang som gav intryck av ett stort halsband. Till detta kom en riktigt liten brudbukett dekorerad med breda, vita band och ett spetsarrangemang runt om.

Allt detta syns på ett bevarat brudkort. Tyvärr finns inte brudgummen med på bilden, men han måste ju också ha varit lika stilig för att kunna "matcha" sin brud. Ett halvt inbjudningskort till en marskalk finns också kvar, men det syns inte vem det är ställt till. Säkert är, att det var många inbjudna, för släkt och vänner var många.

Ett drygt år senare, den 10 december, föddes det första barnet i en lång rad, dottern Elin, som skulle bli min mormor. Nästa barn lät vänta lite på sig, men i maj 1884 kom Algot. Birger föddes i Göteborg 1886, men dottern Ingrid i Uddevalla 1888.

Bagardynasti på Klippgatan

1889 flyttade familjen till Göteborg, till Karl Johans församling. August "tog med sig" sin firma, eller nyetablerade sig, som bagare på Klippgatan 20. Till att börja med bodde familjen i hörnet av Bangatan och Amiralitetsgatan. 1892 gick flytten till Klippan, till huset som blev, eller redan var, ett känt "landmärke", där det låg i snibben mellan Klippgatan och Oskarsgatan. Läget var strategiskt!

Rönqvists bageri vid med Oskarsgatan till höger och Klippgatan till vänster är ett av Majornas mest omtyckta motiv. Här fångat 1974 av Olle Berglund, då medlem nr 59. På sidan ser man huset tecknat nerifrån Klippgatan.

Åt ena hållet gick vägen till Frölunda, åt andra hållet ner till färjan, som gick över älven till Hisingen. Det lär många gånger ha gått vilt till, när bönderna kappkörde från torget och hemåt – tävlingen slutade utanför Firma C.A. Rönqvist.

Huset hade på grund av sitt läge en lustig form, som en avhuggen trekant. I huset, som var byggt i mitten på 1800-talet, bodde nu den alltmer växande familjen och där fanns också affären. Att det såldes bröd, bullar, kakor och andra läckerheter där, skyltades på sedvanligt sätt med den karakteristiska gyllene bagarkringlan, för säkerhets skull en på var sida om huset.

Själva bagarstugan låg i ett litet hus från 1800-talets början, bageri redan då, lite bakom bonings- och affärshuset, längs Oskarsgatan. Ett högt plank med en port in mot trädgården, som gick längs gatan förde tankarna till Elsa Beskows böcker om Tant Brun, Tant Grön och Tant Gredelin.

Vid det enda besök, som jag kommer ihåg att jag gjorde där som barn, minns jag min besvikelse över att inte träffa de tre tanterna och Farbror Blå där. Men det var en helt annan befolkning, som bodde i de här omgivningarna. Det var arbetare på bruket i slitna kläder, eftersom de flesta var fattiga, det var sjömän i höga

sjöstövlar, där var lotsar, tullare och annat sjöfolk, det var deras kvinnor, som slet för att få de stackars slantarna att räcka till och där fanns massor av barn och så fattighjonen..

Trångboddhet

Familjerna hade det i allmänhet svårt på alla sätt och vis jämfört med hur det är nu, drygt hundra år senare. Barnbidrag var exempelvis ännu inte påtänkt. Det var trångboddheten – ett rum och kök med åtta-tio barn bar inget ovanligt. Vi måste tänka bort alla moderna bekvämligheter!

Det var vatten i en pump på gården, det var utedass, det fanns ingen elektricitet utan det var stearinljus eller fotogenlampor inomhus, det var vedspis och kaminer, kanske kakelugnar för att hålla värmen vintertid. Det var långt ifrån vår tids duschande och disk- och tvättmaskiner i så gott som alla hushåll.

Hygien var det si och så med, det var förenat med stort besvär både att tvätta kläder och att hålla sig själv ren. Maten var egentligen bara till för att mätta magen, i en del fall kanske bara för att hålla svälten borta, det var ofta sill.

Den andra sillperioden höll i sig fram till 1906, så det var billig mat. För att dryga ut hushållskassan något kunde man hyra ut kökssoffan som sovplats

åt någon arbetare. Det fanns ännu inte rågum-misulor på skorna, utan de hade ännu lädersulor, som slets ganska snabbt och behövde halvsulas ganska ofta, vilket ju förstås i sin tur genererade i arbete åt skomakarna. Konfektionssydd kläder fanns inte utan allt var hemsytt eller av sömmerskor och skraddare.

Barnen fick i allmänhet börja arbeta vid en ålder av 10-12 år – och de fick slita hårt. Visst – det fanns en och annan societetsfamilj också, men de flesta var ”vanligt folk”. Många arbetade på Sockerbruket, som gav sina arbetare limpor i julkapp, fyra stycken till gifta arbetare men bara en till ogifta. Dessa limpor levererades av Firma C.A. Rönqvist. Familjen Rönqvist hade det förhållandevis mycket bra.

Bagaren Alfred Nyström

Inte bara familjen i hushållet

Förutom familjen Rönqvist, som utökades med Edit 1893, Henry 1895, Sigrid 1896 (samma år som Andrée gav sig av till Spetsbergen första gången – det var massor av folk som var och vinkade av fartyget i Göteborgs hamn), Rustan 1900, Signhild 1901 och Kerstin 1903, bodde i hushållet också år 1900 en arbetare, en piga och en bagare, som hette Alfred Nyström och såg mycket distingerad ut på ett fotografi med vaxad mustasch och pensné. Fast arbetsstyrkan var större. Min mamma pratade om en bagare som hette Kroll. Han lär ha varit skojsfrisk, stor och bullrig och han hade ”lofthål” i sina bagarkläder.

Hur gick det sedan?

1920 firade Hulda och August Rönqvist 40-årig bröllopsdag. En del av firandet bestod i alla gick till fotografen med sina 10, av 11, överlevande barn och tog ett gruppfoto.

En, som hade skaffat sig kamera redan 1909 var bagaren Oscar Kroll, som arbetade i firma C.A. Rönqvist. Han tog ett kort av familjen, som finns bevarat, just detta år. Under kortet har någon i familjen skrivit "Hulda o C.A. Rönqvist med 8 barn i förmaket Klippgat 20 Göteborg år 1909". Det bästa av allt står på baksidan: "1909 Hemma familjen samlad en söndagsem (Elin och Algot ej med, gifta) i vårt förmak Klippgat 20 Majorna. Jag minns vår mångårige och humoristiske bagare Oskar Kroll, kom hem till oss och bad få visa sin nya fina kamera " om det passade att han fick ta en plåt!"

När August fyllde 75 år 1929, stod det en hyllningsartikel om honom i Svensk Bageritidskrift. Då stod han fortfarande i ledningen för Firma C.A. Rönqvist. Det står också, att han ”en längre tid” varit vice ordförande i Sveriges Bageriidkarförening och med ”varmaste intresse och med råd och dåd ställt sig till förfogande då det gällt att driva för yrket viktiga frågor igenom”.

När han dog 1930 fortsatte makan Hulda med firman. 1934, när hon dog, fortsatte bagarbarnen. Rustan var bagarmästare, Ingrid stod som handlare i firman, Sigrid var affärsföreståndare. Kanske Henry också hade någon befattning i firman. Kerstin arbetade som kontorist ”i stadens tjänst” (Socialförvaltningen), fast hon bodde kvar hemma.

1960 skrev Ingrid Rönqvist i en gäst- och dagbok, som hon, Sigrid, Kerstin och Rustan hade i stugan i Floda, att de för första gången tog ut semester och stängde affären i två veckor i juli: ”För första gången på många år, jag tror 68 år! Har vi tagit 14 dagars semester och har semesterstängt affären”. Det var stort och man förstär väl alla understrykningarna. De stängde affären den 31 december 1961. Den 30 maj 1965 skriver Ingrid ”...vi är ju i flyttningstagen, vårt kära gamla hus skall rivas och vi måste flytta!! Men som väl är fick vi en bostad nära vårt, det blir i Majorna, där vi bott

sedan 1892. Hoppas det ordnar sig och vi får vara friska!!” De hade fått en lägenhet i de nybyggda husen vid Gröna gatan, ganska högt upp, med fri utsikt.

Trots Huldans och Augusts stora barnaskara fördes inte namnet Rönqvist vidare. Algot och Henry gifte sig visserligen, men Henry förblev barnlös och Algot, som gifte sig med en kusin till Carl Stensson, fick ”bara” en dotter. Elin och Edith var de enda av döttrarna som gifte sig, och deras barn fick ju sina pappors efternamn enligt den tidens namnlag.

A m e r i k a f a r a r n a Tillbaka till Nya Sverige

Bokanmälan av Per Liljeström

Aterigen har jag fått en bok av K-G Olin. Denne släktforskande finländare har presenterat flera böcker om emigrerande finnar och svenskar. En, som jag presenterat tidigare, handlar om S:t Barthélemy, den svenska kolonin i Västindien.

Det var ett stort äventyr man gav sig in på, när man beslöt att etablera en koloni i Östra Nordamerika. Generalguvernör för Östra Sverige (d.v.s. Finland) var Per Brahe d.y., och han blev projektets store tillskyndare. Totalt avseglar 12 expeditioner från Sverige till Delaware.

Första expeditionen

I mars 1638 är man klar att skicka den första expeditionen. Det blir skeppen *Calmare Nyckel* och *Fågel Grip*, som ger sig iväg och efter fem månader seglar skeppen in i Delawareflodens mynning. Ledare för expeditionen är en tysk-fransk hugenott vid namn Peter Minuit. Det är samme man som 1626 för holländarnas räkning köper ön Manhattan för ett tygstycke, några glaspärlor och andra småprylar samt en flaska brännvin. Där grundades Nya Amsterdam, som senare, under engelskt befäl, blir New York.

K-G Olin på bokmässan i Göteborg
foto PLm

Den svenska expeditionen tar sig uppför Delawarefloden och landstiger i ett okristnat land. Minuit, som fått instruktioner av Axel Oxenstierna, inleder omedelbart förhandlingar med indianerna om att få köpa mark. Om bord på *Calmare Nyckel* skriver fem indianhövdingar och fem representanter för svenska staten under köpekontraktet.

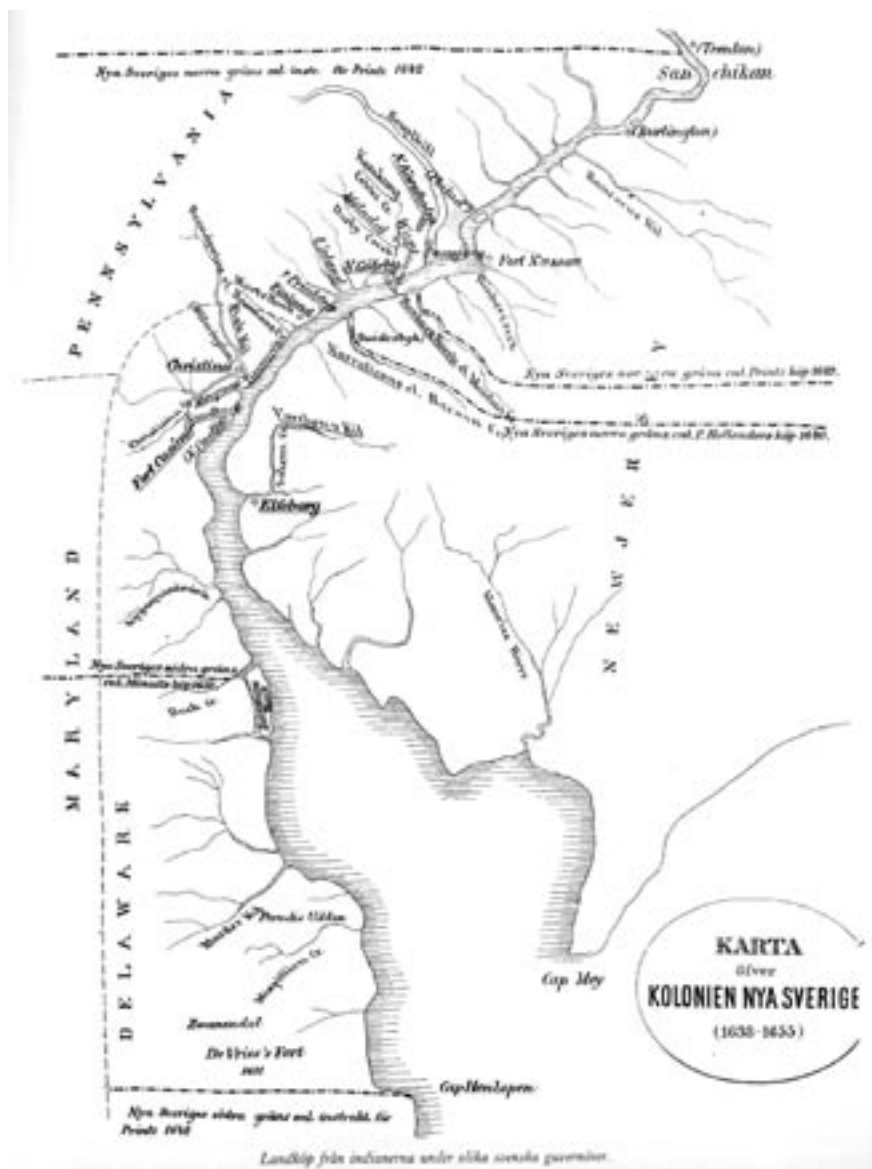
Första fortet

I närheten av landningsplatsen uppförs kolonins första bastion – Fort Christina, uppkallad efter den svenska drottningen – sommaren 1638. Koloniprojektet har nu avancerat så långt att man kan sända ett av skeppen tillbaka till Sverige. Det blir *Calmare Nyckel*, som seglar hemåt, men på våren 1639 vänder även *Fågel Grip* hem till fosterlandet.

Andra expeditionen

Högste styresman för kolonin blir Peter Hollender Ridder, som anländer med *Calmare Nyckel* på andra expeditionen. Ridder skriver i maj 1640 i en rapport till hemlandet, att han behöver mer folk – främst hantverkare och jordbrukare, men också krigsfolk. Ridder begär också att få husdjur och utsäde, stål och verktyg, tjära och fisknät samt kanoner med krut och kulor.

Med på *Calmare Nyckel* denna gång är flera kolonister och en av dem är Måns

Karta över Nya Sverige ur boken med samma namn, utgiven av Tre Böckers förlag, som gett tillstånd till publicering av bilden.

Andersson, som konstaterats vara anför till USAs president George W. Bush. Vem denne Måns Andersson var har inte gått att klarlägga, men eftersom hans gård i Nya Sverige fick namnet Sillerud har man antagit att han kom från den lilla orten Sillerud i Ärjäng i Värmland.

Skärmytslingar

Skärmytslingar med holländare och engelsmän är legio. Bland folket som anländer finns deporterade svedjefinnar och småbrottslingar, som skulle mistat huvudet i det gamla landet. Men de flesta blev goda medborgare i den nya kolonin.

Handel med indianer

Kolonisterna och styresmännen hade handelsöverenskommelse med indianerna om att köpa upp deras bäverskinn. Detta saboterades ofta av engelsmännen.

Byte av guvernör

I tre år blev Ridder kvar som duglig styresman, och han kom att ersättas av Johan Printz från Bottnaryd i Småland och Österbotten i Finland. I Österbotten hade han blivit stationerad efter att han under krigstjänst i Tyskland blivit avskedad.

Det var Per Brahe, som fått ögonen på Printz, och som rekommenderade honom till tjänsten som guvernör. Han hade drivit en förläning i Korsholm utanför Vasa.

Det knakar och svajar i landgången när Johan Printz går iland från skeppet *Fama* vid Fort Christina år 1643. Det är en mycket storvuxen man, som väger omkring 170 kilo. Indianerna kallar honom *Storbuken*.

Kampen om Delaware

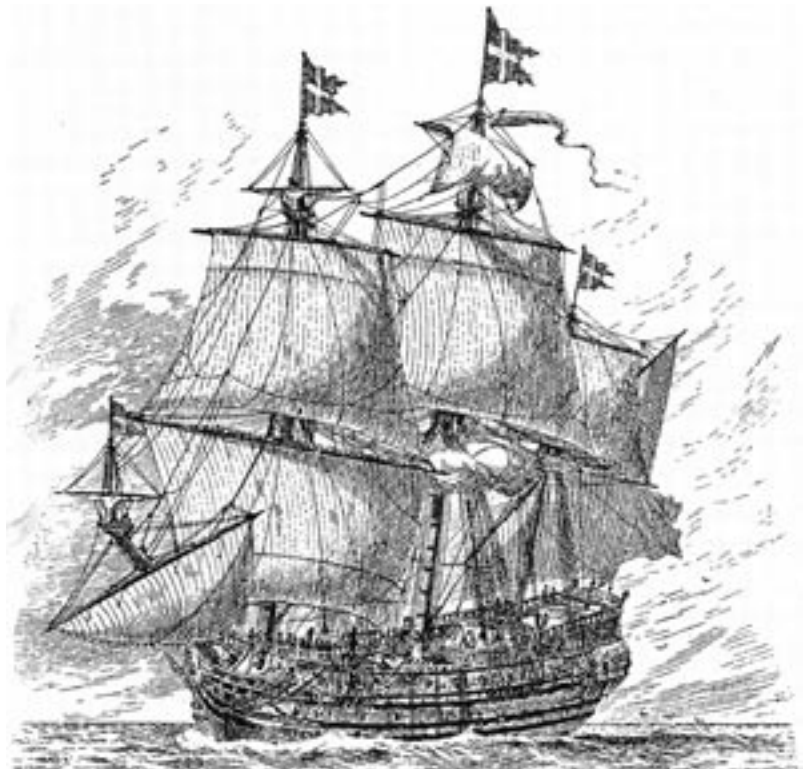
Printz har order att återta herraväldet över Delawarefloden. Det lyckas för en tid, och man saboterar hela tiden holländarnas och engelsmännens ansträngningar att på nytt etablera sig vid floden.

På nytt begär man att få tillskott på folk, och nu lyckas man över hövan – det blir helt enkelt för många som vill åka med *Kattan* till Nya Sverige, där man hört att friheten är större än i gamla landet.

Nionde expeditionen

Statens skepp *Kattan* håller på att rustas för den nionde expeditionen. Skeppet förföljs av otur redan från början. Den tredje juli 1649 är fartyget klart för avsegling men med klar överlast.

I Västindien strandar skeppet på en

Skepp från 1600-tal

Bilden Publiceras med tillstånd av Tre Böcker och konstnären Lars Gillis

klippa. Besättning och passagerare skingras på de Västindiska Öarna. Några få kommer fram till Nya Sverige och några andra kommer hem till Sverige. Ett sorgligt kapitel i vår historia.

Holländarna repar mod

Printz har besvär med britter och framför allt holländare efter *Kattans* förlisning. Även vänskapen med indianerna har tagit slut. Man har ju inga bytesvaror efter alla haverier.

Printz skriver hem att även svenskar och finner i kolonin misstror sin guvernör. Detta beror till största delen på att Printz börjar uppträda alltmer despotiskt. Till slut blir han en tyrann mot den egna befolkningen.

Efter ett uppror väljer Printz att resa hem till Sverige och utser sin svärson Johan Papegoja till ledare för kolonin. Efter nio år flyttar Storbuken hem med hustru och fyra döttrar.

Slutet närmar sig

Nu är Nya Sveriges viktigaste tid över, men man är inte beredd att överge kolonin. När Printz kommer hem är en ny expedition redan på väg. *Örnen* har givit sig iväg på tionde expeditionen, men *Gyllene Hajen* måste repareras och bildar en egen expedition två och en halv månad senare.

När *Örnen* kommer till kolonin ökar invånarantalet från 70 till 368. Inte nog med att Gyllene Hajen blir försenad i starten, den seglar fel och hamnar i Nya Amsterdam (New York) där skepp och last beslagas av den holländske guvernören. Ytterligare bakslag skall komma innan Sverige överger kolonin.

Holländarna kommer

År 1655 tågar holländarna in i kolonin utan att ett enda skott avlossas och sen skjuts segersalut.

Ända fram till 1670-talet hyser man förhoppningar i Sverige och Finland och naturligtvis i Nya Sverige att kolonin skulle återtas, men så blir inte fallet. Under denna tid byter hemlandet regenter flera gånger, och det bidrar säkert till att intresset för kolonin svalnar.

Prästerna kommer

Trots att kolonin nu hamnat under holländsk (och senare engelsk) överhöghet börjar prästerskapet tala om att sända ut präster och biblar till kolonin. Men det är först 1696, sedan Karl XI delegerat frågan till Jesper Svedberg, domprost i Skara, som det börjar hända något.

Nu skickas flera präster ut till kolonin, och det är en brokig samling; alla är inte Guds bästa tjänare. Flera är direkt olämpliga för sitt kall! Den siste svenske prästen för de ur-

sprungliga kolonisterna blir Nils Col-
lin, troligen född 1744 och död 1831. I
över 60 år tjänade han församlingarna.

Besök i kolonin

Ett kapitel ägnas åt personer, som besökt
Delaware, och som gjort betydande
insatser. Här märks bl.a. Per Kalm, Carl-
Olof Cronstedt och Fredrika Bremer.

Härstamning

Ett kapitel ägnas åt en udda företeelse.
I början av år 2006 har en "nyhet" pu-
blicerats i Sv.Dagbladet. Där meddelas
att president Bush härstammar från Nya
Sverige och från en invandrare vid namn
Måns Andersson. Och så ställs frågan:
Kan han ha varit finländare eller svensk?

Uppgiften är inte ny, den har bl.a.
publicerats i flera släktutredningar.
Att Måns Andersson härstammar från
Sverige är klart, men kommer han
ursprungligen från Finland? Det får vi
nog aldrig veta. Men att han seglade
med *Calmare Nyckel* år 1639 är belagt.

Namnregister

K-G Olin har i boken redovisat en
lista över alla kända personer som
emigrerat eller på annat sätt tagit sig
från Sveriges västra och östra delar,
d.v.s. nuvarande Sverige och Finland.
Det är en gedigen lista över per-
soner som berört Nya Sverige.

Amerikafararna är en intressant
och bra bok för alla som har anor i
Nya Sverige, men den är också bra
för alla som har historiskt intresse.

**Boken inhandlas bäst och billigast
direkt från**

K-G Olin
Ejdevägen 36 68600 Jakobstad
Finland

Pris: 33 euro

Andra vägar att beställa boken:

Tel. +358-6-7235420
Fax +358-6-7233765
E-post olin@multi.fi
Webb www.multi.fi/~olimex/

Finns verkligen halvkusiner?

I nummer 2 – 2006 finns några artiklar
minst två, kanske tre där ordet halvkusin
anges. Enligt min uppfattning är detta
fel uttryck.

För en del år sedan, när jag hör-
de detta ord för första gången, började
jag grafiskt rita upp släktskapet för barn
till två halvsyskon, och jag kom fram till
att antingen är dessa barn kusiner eller
inte. Se fig.

Barnen 1 – 4 är helsyskon liksom
barnen 5 – 6.

Däremot är den första gruppens barn
halvsyskon gentemot den andra grup-
pens barn.

Barnbarnen i första gruppen är kusiner
till barnbarnen i andra gruppen.

Barnbarnen i andra gruppen är kusi-
ner till Östen i tredje gruppen.

Däremot är barnbarnen i första
gruppen inte släkt med Östen i tredje
gruppen.

I Svensk Uppslagsbok 1947 – 1955
års upplaga står om Halvsyskon **Se
Halvskyld** och under Halvskyld står
bl.a.

Egenskapen att vara besläktad med
annan person, men så att endast stam-
fadern eller stammodern är gemensam,
icke båda stamföräldrarna.

Av detta har jag min uppfattning
ända tills någon överbevisar mig om
motsatsen.

PLm

**Anders gift första gången med Anna och andra gången med Olga.
Olga har varit gift tidigare.**

Barn i första äktenskapet:

1.	Beda	gift med Harald	Barn:	Lars
2.	Carl	gift med Göta	Barn:	Kurt
3.	David	gift med Ida	Barn:	Ida
4.	Eva	gift med Johan	Barn:	Nils

Barn i andra äktenskapet:

5.	Per	gift med Stina	Barn:	Uno
6.	Rosa	gift med Tore	Barn:	Vera

Olgas barn i första äktenskapet:

7.	Yngve	gift med Åsa	Barn:	Östen
----	-------	--------------	-------	-------

Boken om Bryngel Andersson och Anna Persdotter i Sandlid, Romelanda

I en nyutkommen släktbok har Anette
Tuores kartlagt så gott som alla ätt-
lingar till Bryngel och hans hustru
Anna från Romelanda församling i
Göteborgs och Bohus län, från år 1772
fram till nutid. Det blev hela 1258
stycken omfattande sju generationer.

Boken har ett ovanligt bra upplägg
vilket gör att man ganska enkelt kan
söka sig både framåt och bakåt och
således lätt hitta den man söker. Det

finns också ett antal fotografier på per-
soner från de fyra första generationerna.

Boken finns bara att köpa direkt av
författaren:

Anette Tuores, Stinneröd 260, 442 92
Romelanda tel. 0303-22 81 66
tuores@passagen.se

LLn

Nu har Halland över 700 olika CD-skivor

Och fler skall det bli! Hallands Genealogiska Förening arbetar intensivt med att digitalfotografera det halländska källmaterialet och lägga det församlingsvis på CD-skivor. Allt för att göra det så lättillgängligt som möjligt för släktforskaren. Kvaliteten blir mycket god. Mörka fuktfläckar och andra gråa partier som framträdde vid svart-vit fotografering har försvunnit i och med färgfotograferingen. Man sitter hemma vid sin dator och kan lätt förstora upp de delar av sidan som intresserar. Tänk att sedan direkt kunna göra en utskrift av originaltexten på t ex sin anfaders födelsenotis och tillfoga den till släktutredningen. Det ger lite extra krydda.

Utbudet blir större och större. Alla födda, vigda och döda fram till 1895 för hela Halland är fotograferade och när det gäller födda, vigda, döda och församlingsböckerna 1895–1934 är ungefär hälften av de halländska församlingarna klara.

Födda–vigda–döda före 1860

Från det att man började föra kyrkoböcker och fram till 1860 finns födda, vigda och döda för hela Halland församlingsvis. Under denna period ligger församlingarna på varsin CD med undantag av de större såsom Enslöv, Fjärås, Halmstad, Harplinge, Knäred, Långaryd, Morup, Torup, Träslöv, Varbergs stad, Vinberg och Värö som finns på två eller fler.

Unikt material – faddrarna med

När det gäller födda, vigda och döda 1860–1895 kan HGF erbjuda ett helt unikt material. Det som tidigare stått till vårt förfogande under denna tidsperiod har varit mikrokorten med Statistiska Centralbyråns avskrifter, där faddrarna inte är medtagna, om man inte gjorde sig besväret att resa till Lund förstås. Nu är originalböckerna digitalfotograferade. Här finns så klart de viktiga dopvittnena med. Under dessa år ligger de flesta församlingar på varsin CD

utom Halmstad och Laholms stad.

Kyrkoböckerna, födda, vigda och döda, före 1895 är fotograferade av DigiArkiv i Lund. Bilderna är tagna direkt från originalböckerna i färg vilket gör att texten tydligt framträder mot en svagt gul bakgrund. Sidorna går utmärkt att förstora upp i flera steg.

HGF har två digitalkameror, en i norr och en i söder, med vilka man fotograferar böckerna på pastorsexpeditionerna. Ungefär hälften av församlingarna är klara och arbetet fortgår. Allteftersom nya församlingar blir klara meddelas detta på HGF:s hemsida.

Mantalslängder fram till 1820

Mantalslängderna är en guldgruva som kan lösa många problem och de kan vara till stor hjälp i de församlingar där kyrkoböcker saknas. Genom att följa en gård år för år och notera förändringar som skett, kan man få en bra helhetsbild av vad som hänt. Nu finns mantalslängderna att tillgå på CD församlingsvis, nästan varje år från 1688 med några luckor och fram till 1820 – hela 120 år.

CD från dansktiden

Ett 15-tal CD-skivor med digitalfotograferat material från Rigsarkivet i Köpenhamn finns för dem som är intresserade av tiden slutet av 1500-talet och fram till 1645, då Halland blev svenskt. Det är byfogderäkenskaper, länsräkenskaper och tingsböcker.

Sökbara CD-skivor

Bouppteckningsregister Halland 1671–1850 innehåller ca 139 000 namn och i Vigselsregister Halland 1668–1860 kan man söka bland 95 000 vigslar och lysningar. Den sistnämnda innehåller även uppgifter om 1 800 lysningar, där vigselsböcker saknas, hämtade ur Landsböckernas stämpelavgifter Charta Sigillata.

Ett pågående projekt är att göra en sökbar CD över födda–vigda–döda baserat på de avskrifter föreningen erhållit från medlemmar. Man bygger på denna skiva allteftersom och hoppas kunna ge ut den till Släktforskarlagarna i Halmstad 2007.

Ett annat projekt, som är en bra bit på väg, är en CD med halländska båtsmän och deras familjeförhållanden.

Övriga CD

Kartor och ledningsböcker 1820–1930 för södra och norra Halland; Diverse handlingar från Halmstads stad; Halländska Båtsmän 1721–40 och 1745–81.

Kyrkoböcker 1895–1934

Födda, vigda och döda samt församlingsböckerna 1895–1934 (församlingsboken är en fortsättning på husförhörlängden, vilken slutade föras 1895) är ett material som i Hallands län fortfarande finns kvar på pastorsexpeditionerna. Eftersom dessa har korta öppettider, ofta bara ett par timmar någon dag i veckan, vill HGF göra dessa kyrkoböcker mer lättillgängliga för släktforskare genom att digitalfotografera dem. För att inte riskera att bryta mot sekretessreglerna fotograferar man bara fram till 1934.

FOLKE FILBYTER OCH "HOPSAMLAREN" - EN HISTORISK REALITET?

av Lars Lindqvist

En släkt utgående från en gemensam förfader eller förmoder kallas en linje. En linje kan vara bilateral/kognatisk räknande släktskap genom båda könen. Den agnatiska linjen är unilateral och antingen patrilineär eller matrilineär. Namnskicket under medeltiden anses ha varit bilateralt. Släktlinje räknades sålunda genom båda könen. Skillnaden mellan exempelvis kungalinje och släktlinje är viktigt att beakta.

Folkungaättens stamfar anges ofta vara Folke den Tjocke (Grossus). Hans anor räknas ibland sträcka sig till Anjou i Frankrike. Förbindelselänken skall då vara Folke Filbyter, som liktydig med Folke IV, ankommer omkring år 1095 från Anjou med sönerna Halsten, Ingemund och Ingevald. Den senare gäller som fader till Folke den Tjocke. Trots förhoppningar om franska historikers medverkan, föreligger såvitt kan bedömas ingen forskning, som kan klarlägga frågeställningen. Av de egna släktannalerna från Anjou torde dock framgå att varken Folke Filbyter eller Ingemund, Hallsten och Ingevald existerat. Folke IV blev av den franske kungen Filip år 1092 framtagen sin sköna maka Bertrande de Montfort. Konciliet i Clermont den 18-26 november 1095 beslutade att exkommunicera Filip I - utesluta ur den kyrkliga gemenskapen.

Enligt en svensk tradition kan dock Anjou helt kopplas bort från Folkes anor. Hans Toll är en forskare som belyser hur det existerar en svensk härledning beträffande Folkungaättens anor.

Messenius sammanfattar Olaus Petris anteckningar varav framgår att Folke Fölhbyte hade sönerna Ingemundus, Hastanus och Ingevaldus med den senare som far till Folke den Tjocke. (Theatrum nobilitatis Svecanae). Bakom denna följd kan ligga "de bureanska genealogierna" från Johannes Bureus samlingscodex "Sumlen". Av sammanhanget sägs framgå att uppgifterna kan härledas till en tidigare trädning som kallas "Hopsamlaren". Med ledning av K. H. Karlssons "Folkungaätten" (Autografsällskapets tidskrift) anför Toll att en sammanblandning har skett med kungarna Inge (-mund) och Hallsten av den

Stenkilska ätten. En lektor i historia, Klockhoff från Linköping, identifierar Folke Filbyter med Folke den Tjocke. "Hopsamlaren" har dock missförstått att Harald Hårdrådes Ingegerd i ett annat äktenskap fött sonen Folke den Tjocke. Med Hallsten har hon sönerna Filip och Inge. Helt kort anger Toll att Folke egentligen hetat Ingegerdsson med hänvisning till hans mor och morfars mor. En matrilineär linje var den mest anrika. Denne Folke var sålunda styvson till Hallsten. Vem var hans far?

Folke kanske inte alls var tjock. Saxo anger att Knut II:s (Helige) dotter Ingertha var gift med "Folke, svenska folkets mest högtäddade man". (Fulconi, Suetice gentis nobilissimo). Chronologia Anonymi anger: den mest högtäddade bland alla svenskar (Fulchoni cuidam uiro inter omnes Suecos nobilissimo). Visbyannalerna uttrycker: Folke den mest högtäddade (Foulquoni nobilissimo). Chronicon Skibense benämner honom: en man den mest högtäddade i Sverige (Folchoni viro in Suetia nobilissimo). Filbyter kan utläsas "fil Biti" eller "filius Benedicti" varav följer att Folke hade en son Bengt. Detta namn blir sedermera vanligt inom ätten. (Klockhoff).

Namnet Filip angives ofta komma från det grekiska kejsarhuset. Härledningen sker genom Olof Skötkonungs dotter Ingegerd och hennes giftermål år 1019 med Jaroslaw från Kiew, vars moder sägs vara Anna, en dotter till Romanos II i Byzantion. Jaroslaw föddes dock år 978, som ett resultat av en våldtäkt! Hans mor var Rogned - av nordiskt påbrå. Fadern Wladimir ingick äktenskap med Anna år 988 i samband med ett kristnande. Före detta var Wladimir en våldsman och avgudadyrkare med många barn med olika kvinnor. Han uppgives ha haft sju hedniska hustrur samt omkring 800 konkubiner och bihustrur. Även om kejsardottern Anna inte var mor till Jaroslaw i direkt nedstigande led, är det inget som hindrar att exempelvis namnformen Filip kan ha uppkallats efter namn inom kejsarätten.

Litt. bl a: Hans Toll: *Folke Filbyter*. Almqvist & Wiksell. Uppsala 1938.

Nya CD-skivor

CD-skiva med person- och släktuppgifter för vallonättlingar, deras familjer samt närmaste släktingar i Sverige. Innehållet är framtaget av tre erfarna släktforskare inom Sällskapet Vallonättlingar.

Skivan innehåller sammanlagt ca 30000 personer. Viss dubbellagring finns mellan de tre forskarnas material. Urvalet baseras på 30 kända vallonnamn och omfatta i huvudsak personer födda på 1600-, 1700- och 1800-talet.

Skivan kräver ingen speciell installation, den körs med en vanlig web-läsare.

Skivan kan beställas av Svar, www.svar.ra.se, och kostar 180:-

Otto Kugelberg (1843-1916) var den store specialisten på släkt- och personhistorisk forskning om kring det förra sekelskiftet. Hans djupa kunskap i dåtidens släktforskning utnyttjades flitigt av för dagens forskare mer välkända namn som Gustaf Elgenstierna och Victor Örnberg för att bara nämna ett par.

En av hans stora samlingar är de klipp ur ett okänt antal tidningar av födelse-, vigsel- och dödsannonser från i huvudsakligen 1888-1904 som han sammanförde i 33 kapslar omfattande ca 15000 ark med de inklistrade notiserna, i bland på båda sidorna. Denna samling som vid hans död donerades till Kungliga biblioteket, har nu skannats och presenteras på denna DVD-ROM som 21600 bilder.

Beställs från Svar, pris 350:-

saxat från svar

VAR FOLKE IV FILBYTER IDENTISK MED FOLKE JARL "GROSSUS" ?

av Lars Lindqvist

Kan folkungaättens anor härledas från Anjou med dess "liljehjul"?

En gängse uppfattning är att ättens stamfar Folke den Tjocke kan vara son till Ingevald och sonson till Folke Filbyter. Denne Folke skulle ha ankommit till Sverige från Anjou ca år 1095 med sönerna Ingevald, Ingemund och Halsten efter att år 1092 ha blivit framtagen sin vackra maka Bertrande de Monfort av den franske kungen Filip I – son till Ingegerds (Skötkonung) och Jaroslavs dotter Anna i gifte med Henrik I. Filip blev bannlyst av påven år 1100 för sitt tilltag. Bohemund I, d 1111, äktade Filips dotter Constanze och deras son Bohemund II, d 1130, ingick gifte med kungen av Jerusalem Balduin II:s dotter Alix.

En annan dotter, Melisinda, blev gift med Folke V i hans andra gifte. Balduin II var kusin med Balduin I och med Gottfrid av Boullion-IV, hertig av Nedre Lothringen. Den inledande relationen om Folke Filbyter kan emanera från Olaus Petri – och känd av Johan Bure - samt upprepad av Stjernman, Douglas mfl. Den återfinnes i olika lexikon. Den tidigaste uppteckningen om Folke Filbyter med Ingemund, Halsten och Ingevald anses härröra från slutet av 1400-talet och är gjord av munkarna i Varnhem. Folkungaättens lejonsköld kan också ha sitt ursprung i vapensköldar från Le Mans med bård (bordure-markering) - utvisande yngre ättling. (Lejonsköld enligt Brenner).

I grevskapet Anjou med Maine och Touraine återfinnes den Angevinska ätten. Huvudsätet var beläget i staden Angers vid Maine, som är en biflod till Loire. Det Angevinska rikets största utbredning från Irland till Cypern uppnåddes under Rickard Lejonhjärta, d 1199. På 1000-talet var Europa genommilitariserat med ideal som ära, rå kraft och militärt snille, dock parat med givmildhet och generositet. Grevarnas av Anjou mytomspunne stamfar Tertulus, utnämnd till greve år 870, kunde tåla svält, sova på marken, besegra fiender och intet frukta utom dåligt anseende.

Han följdes av Ingelger, d 888; Folke I (Rufus Röde), d 938; Folke II (Gode), d 958; Gotofredo I (Griogonella), d 987; Folke III (Niger), d 1040 samt Hermengard/Irmgard (Blanca). Hon

fick sönerna Gotofredus III (Barbatus) och Folke IV. Det är den senare, som antingen kan vara Folke IV, Folke Filbyter eller Folke den Tjocke (Grossum).

Microkort över adliga släkter från ca 1200-talet anger att Folke IV, hertig av Anjou år 1060, med fru Hildegard hade dottern Ermegard och med fru Ermegard – greve Arrhambadi IV:s dotter – hade Gotofredo och Folke V. Den senare hertig av Anjou år 1106 och kung i Jerusalem år 1131. Med Bestiarda – greve Almerior av Montforts dotter – hade Folke IV sönerna Ingemund, Ingevald och Halsten. Denne Halsten kallas Olde Halsten och anges som hertig i Götha-riket. En dotter Ragnhild – känd drottning – var gift med Inge IV, som blev kung år 1103 och dog år 1129.

Folke Filbyter - av Carl Milles

En till namnet okänd dotter blev gift med Knut Folkesson, jarl i Östergötland. Ingevald anges som hertig i Götha Rike, med sönerna Ivar Ingevaldsson, jarl i Götaland år 1120 och Folke Ingevaldsson den Tjocke, jarl i Östergötland år 1120. Ivar var far till Sune Ivarsson, jarl i Götaland år 1140. Dennes son hette Karl Sunesson, jarl i Götaland år 1150 och gift med Brita, Harald Gilles dotter. Deras son Sune Karlsson, jarl i Götaland var gift med en dotter till Sune Syk. Folke Ingevaldssons son Knut, jarl i Östergötland 1130-1140, var gift

med Olde Halstans dotter. Sonen Arnold/Arnulf sökte komma i sin morbror Carls av Flandern ställe efter år 1127. Sonen Bengt (Sniulis) står som far till Magnus Minnisköld, Birger Brosa och Karl Döve. Han kan ha varit gift med Ulfhilda, dotter till Filip Hallstensson.

En CD-Rom, betitlad "Nobility of the Holy Roman Empire and other european nobility" upptar forskning utförd av olika ej namngivna släktforskare. Folke IV, 1043-14/4 1109, anges ha Robert I, hertig av Burgund till far och inte Gotofred Farole, greve, Gassion. Folke har vidare dottern Irmgard med N von Baugency; Gottfried Martell med Irmgard von Bourbon; Folke V med Bertha von Montfort. Ytterligare två barnlösa giftermål omnämnes. Namnen Ingevald, Ingemund och Halsten förekommer inte. Inte heller anges att Adela av Flandern var Knut II Heliges gemål, men däremot att hon efter år 1092 ingick giftermål med Roger Bursa, 1061-1111, hertig av Apulien och Calabrien från år 1085 efter fadern Robert Guiscard (Slug-huvudet) – Tancreds son och södra Italiens store erövrare med Bari år 1071. Otto Brenner vågar gissningen att Bursa återfinnes i hans hustrus dotters sonson Birger Brosas tillnamn. Bo Johnson Theutenberg sätter Ingegärd, dotter till Knut II Helige, och hennes make Folke den Tjocke till tidsspannet 1075-1150 och deras son Bengt Snivil till ca 1110-1170. Den Folke IV, le Rechin som omnämns är alltför sen för att kunna vara Folke Filbyter. Folke den Tjocke och Ingerd sammanfaller tidsmässigt med grundandet av Forshems kyrka. Torgils Knutsson sitter på arvegården Aranäs från år 1283. Hans anor kan härledas till Folkungaättens.

Otto Brenner anser att namnet Folke i Norden endast kan påvisas i samband med Folke den digre. De enda upplysningarna om honom utgörs av beteckningen "Sveticae gentis nobilissimus" samt om hans kroppsliga egenheter. Knut II Helige dödades den 10 juli 1086 tillsammans med sin bror Benediktus framför altaret i Albani kyrka (ruin) i Odense. Knut ingick äktenskap omkring 1081 med Adele av Flandern, dotter till Robert I och Gertrud av Sachsen. Hon flydde till Flandern med sonen Karl, som mördades år 1127.

Hans systerson Arnulf sägs ha försökt efterträda honom. Systrarna Cecilia och Ingerd äktade Erik Götajarl respektive Folke den Digre. Brenner anser att Folke III:s dotterson dotter Agate, gift med Rudolphe de Beaumont, är mor till Folque de Montrevault och att denne är identisk med Folke den digre.

Om honom tystna källorna i Frankrike efter år 1086, då han var mellan 16-20 år gammal. Det är Folke den digre som också bär namnet "filbyter, fölbytte eller

fyllebytta". Hans härkomst måste dock vara förnämlig eftersom han kunde äkta en kungaprincessa. Kanske Folke var en omfångsrik person som stod i ett kroppsligt motsatsförhållande till de vanligen långa och slanka nordborna. Det kan anses att jarlen Folke Filbyter, som Verner von Heidenstam och Carl Milles framställer som en östgötsk storbonde, är en omöjlighet. Såväl Folke som Ingerd skulle ha "mist ansiktet" liksom att hon skulle uteslutas ur sin släktkrets.

Källor (bl a):

Sture Bolin: *Folkungarna. Från Tacitus till Tage Erlander*. Aldus 1963.

Microkort över adliga släkter från ca 1200-talet. (Martin Persson uttolkare)

Nobility of the Holy Roman Empire and other european nobility. CD-Rom. Acheion.

Bo J. Theutenberg: *Från den heliga graven till Västergötland*. Stifth.Sällsk. # 12. 2003.

S Otto Brenner: *Var folkungarna av fransk härkomst? Skrifter utgivna av Arkiv för svensk släktforskning*. Malmö 1959.

FOLKUNGAÄTTEN ENLIGT OLAUS PETRIS M FL KONCEPT.

Bengt Folkesson Snivil, hg Österg. 1130-40
Folke Ingevaldsson den Tjocke, jarl 1120
Ingevald Folkesson, kom ca 1095 från Anjou
Folke IV Filbyter, hg av Anjou 1060, d 1106
Ermengard/Irmgard (Blanca)
Folke III Nerra, hg 987, d 1040
Gotofredo I Griogonella, hg 958, d 987
Folke II Gode, hg 938, d 958
Folke I Rufus Röde, hg 888, d 938
Ingelger Tertulusson, d 888, greve av Anjou
Tertulus, förlän. grevskapet Anjou 870

Ulfhilda, dotter till Filip Hallstensson (?)
Ingegerd/Ingerd, dotter till Knut II Helige
Birgitta
Bestiarda (Bertranda av Montfort)
Gotofred Farole,gr Gassion
Hildegard
Adelins de Wermandois, far Roger, bisk. Paris
Gerberga
Bohilla de Loches Garmiers dotter
Adeline de Busancois et de Chatillon
Petronella, dotter till Conrad de Senechal

FOLKUNGAÄTTEN. VARIANT VIA JOHAN UTAN LAND MM. (Anlinje)

Henrik II Plantagenet, d 1189, hg Anjou 1150
Gottfried av Anjou, 1150, hg 1131, g 1127
Folke V, d 1142, hg 1106, kung Jer. 1131
Folke IV, Rechin, d 1109 (=Grossus?)
Ermengard

Eleanor av Aquitanien, 1122-1204, drottning
Matilde av heliga rom. Riket, 1104-1167
Ehrenberga, dtr tgr Heljas, Mayenne/Melisinda
Bertranda de Montfort
Robert I, hertig av Burgund

FOLKUNGAÄTTEN ENLIGT S OTTO BRENNER. (F 1899)

Folke Montrevault/Folke d.
Agate av Vendome
Folque L'Oison
Adele av Anjou Odo de Nevers, gr av Vendome
Folke III Nerra, d 1040

Digre (Grossus)
Rudolphe av Beaumont
Hildegard

HEMBYGDSBÖCKER

Nu har bok nr fyra utkommit i serien om det militära indelningsverket vid Bohusläns Regemente 1727-1901. Den första boken beskriver på 184 sidor hur man avdelade hemman till boställen för befäl och soldater. I fält och till sjöss berättar på 224 sidor om krig och beredskap 1686-1814. Följande böcker behandlar de åtta kompaniernas befäl, soldater och deras torp. Varje bok har rikligt med foton på boställen, torp, soldater, kontrakt m.m. Fräkneboken innehåller 324 sidor och namnger c:a 1500 soldater. Boken Södra kompaniet 1727-1901 ger på 460 sidor och med 326 illustrationer också en bild av verksamhet, befäl och manskap vid kompaniet.

Samtliga böcker finns till försäljning på Bohusläns Försvarsmuseum. Tel: 0522 - 380 10.

Vi sänder gärna per post, då tillkommer porto och exp.kostnad.

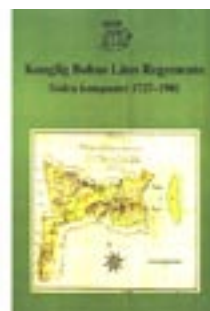
Indelningsverket 1727-1901
Pris 175:-

I fält och till sjöss 1727-1901
Pris 190:-

Fräkne Kompani 1727-1901
Pris 225:-

Södra Kompaniet 1727-1901
Pris 295:-

Nya register i Släktdatas arkiv

Register som tillkommit sedan Släktdata Nr 3 2006 trycktes. Dessutom har några register ändrats, se hemsidan.

Församling	Län	Period	Registrerat av	Antal poster	Anmärkning
Agered H12	(O)	1818-1890	Rolf Eknefelt	3.068	
Flädie V1	(M)	1718-1899	Birgitta Nilsson & Harry Bech	265	
Grava F1	(S)	1688-1774	Henny och Wille Ängermark	3.326	
Grava F3	(S)	1843-1850	Lisbeth Wahlström	1.000	
Gusum F1	(E)	1722-1864	Torsten Ståhl	2.122	
Högsäter D3	(P)	1861-1920	Håkan Andersson	2.540	
Högsäter F3	(P)	1861-1920	Håkan Andersson	4.323	
Otterstad V1	(R)	1684-1724	Ingrid Johnsson	132	
Otterstad V2	(R)	1756-1860	Ingrid Johnsson	1.152	
Töllsjö F1	(P)	1804-1850	Gunilla Pettersson	1.300	
Uddevalla D5	(O)	1796-1812	Henny Ängermark	2.649	
Valbo-Ryr D1	(O)	1733-1920	Håkan Andersson	3.351	
Valbo-Ryr F1	(O)	1703-1920	Håkan Andersson	5.324	
Valbo-Ryr V1	(O)	1702-1920	Håkan Andersson	1.103	
Valsstad F1	(R)	1691-1770	Jan-Peter Glans	2.688	
Varv V1	(R)	1688-1920	Martin Pehrsson	565	
Odskölt D2	(P)	1861-1920	Håkan Andersson	1.233	
Ödskölt V2	(P)	1861-1920	Håkan Andersson	452	
Ödskölt V1	(P)	1734-1860	Martin Pehrsson	804	
Ör D1	(P)	1707-1830	Martin Pehrsson	4.964	
Ör D2	(P)	1831-1930	Martin Pehrsson	4.718	
Ör V	(P)	1707-1930	Martin Pehrsson	2.916	
Örkelljunga F1	(L)	1722-1749	Bertil Johansson	1.344	
Örkelljunga F2	(L)	1751-1826	Bertil Johansson	5.237	
Örkelljunga F3	(L)	1829-1855	Bertil Johansson	2.579	
Summa:				59.155	

Så här når Du informationen i Släktdatas arkiv:

Vår hemsida <http://www.slaktdata.org> innehåller alltid den aktuella registerinformationen. Registren uppdateras kontinuerligt där och kan laddas ner till Din dator.

Bidrag med nya register

Nya register avsedda att ingå i Släktdatas arkiv mottager vi gärna. Även rättelser och uppdateringar. De kan sändas till föreningens registeransvarige Mårten Sjöbris. För adress se sidan 3.

På föreningens hemsida kan man även se vilka registerarbeten som för närvarande pågår. På så sätt kan vi undvika dubbelarbete: http://www.slaktdata.org/index.php/reg_pg

Observera!

Det finns fel i nästan alla register. Se därför om möjligt själv efter vad som står på mikrokorten!

Ett register är endast en förteckning över punkter i kyrkoboken, avsedd att underlätta vidare sökning.

Välkommen till Föreningen SLÄKTDATAs Vårprogram

Föreningen Släktdatas höstmöte lördagen den 24 mars , kl 11:00

Plats: Emigranternas hus, Packhusplatsen 7, Göteborg

Program:

Sedvanliga höstmötesförhandlingar

Övrigt program presenteras i nästa nummer av tidningen

Föreningen bjuder som vanligt på kaffe/te och frallor.

Välkomna!

Vårprogram för GöteborgsRegionens Släktforskare

För GRS aktiviteter gäller adressen Erik Dahlbergsgatan 36B om inget annat anges. Kom i tid, dörren måste låsas under mötet

Måndag 5 mars.

Årsmöte med föredrag i lokalen på Erik Dahlbergs gatan.

Söndag 18 mars.

Öppet hus på Erik Dahlbergs gatan (vår samlingslokal är ej disponibel på Släktforskningens Dag 17 mars).

Måndag 16 april.

Preliminärt Föredrag

Lördag 12 maj.

Bussutfärd, preliminärt till södra Halland och Småland.

S v å r t a t t k o m m a p å r o l i g j u l k l a p p ?

Ge bort ett medlemskap på 125:- i Julklapp till den Du vet vill börja forska, skriv "julklapp" på ett inbetalningskort + namn och adress och även ditt namn, så får personen i fråga 4 tidningar/år och kanske en liten kick till att starta